

LOVIISAN KIRJASTO

TOIMINTASUUNNITELMA 2025

Toiminta ja palvelut

Loviisan kirjastopalveluihin kuuluu viisi toimipistettä: Loviisan pääkirjasto, Liljendalin, Pernajan ja Tesjoen lähikirjastot sekä kirjastoauto.

Kirjasto toimii kaikkien kuntalaisten kohtaamispaikkana, jonka tärkeitä arvoja ovat yhdenvertaisuus ja maksuttomuus.

Loviisan kirjasto tarjoaa monipuolisia ja laadukkaita palveluita eri asiakasryhmille. Kirjastosta on mahdollista lainata kirjoja, aikakauslehtiä, elokuvia, musiikkia, lauta- ja konsolipelejä sekä erilaisia liikuntavälineitä. Lainaustoiminnan lisäksi kirjasto opastaa asiakkaita tiedonhankinnassa ja auttaa digipulmissa. Asiakkailla on käytettävissään tietokoneita ja tulostimia, jolla voi myös skannata ja ottaa kopioita.

Loviisan kirjasto on osa Helle-kirjastokimppaa, johon kuuluu 12 uusmaalaista kuntaa. Kirjastoilla on yhteinen kirjastokortti, asiakas- ja aineistorekisteri, kirjastojärjestelmä ja verkkokirjasto Helle-Finna. Helle-kirjastokimppan kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä ympäri vuoden.

Helle-kirjastoilla on yhteinen verkkokirjasto, Helle-Finna, jonka kautta koko yli miljoonan kirjan kokoelma on kaikkien Helle-kirjastojen asiakkaiden käytössä. Kirjat ja muut lainattavat aineistot liikkuvat Helle-kirjastojen välillä yhteisillä kuljetuksilla.

Kirjaston kotipalvelu tuo aineistoa kotiin sellaisille asiakkaille, jotka eivät itse pysty asioimaan kirjastossa. Kotipalvelua toteutetaan resurssien rajoissa, maksimissaan viidelle asiakkaalle. Tällä hetkellä kotipalveluasiakkaita on kolme.

Kirjasto tukee yleisesti lukutaitoa, yleissivistystä sekä yhteiskunnallista osallistumista. Ajankohtaisia aiheita ja tapahtumia huomioidaan nostamalla esiin niihin liittyvää kirjallisuutta. Kirjaston aineisto ja palvelut ovat tärkeitä myös monille suomi toisena kielenä-opiskelijoille sekä muille aikuisopiskelijoille.

Alkuvuodesta 2025 tehdään Helle-kirjastojen yhteinen asiakaskysely, jolla selvitetään asiakkaiden tyytyväisyyttä eri kirjastojen palveluihin.

E-aineistot

Valtakunnallinen e-kirjasto aloitti toimintansa vuonna 2024. E-kirjasto on kuntien yhteinen palvelu, jonka Kansalliskirjasto tuottaa yhdessä yleisten kirjastojen kanssa. Palvelusta voi lainata e-kirjoja, äänikirjoja ja digilehtiä, kuten kotimaisia aikakauslehtiä, e-lehtinä. Valtakunnallinen palvelu lisää alueellista yhdenvertaisuutta ja parantaa e-aineistojen valikoimaa.

Kirjasto tarjoaa myös muita e-palveluja Helle-Finna-verkkokirjaston kautta: digitaalisia kotimaisia sanomalehtiä (ePress, luettavissa kirjastoissa) sekä laajan valikoiman sanoma- ja aikakauslehtiä 120 maasta 60 kielellä (PressReader, luettavissa paikasta riippumatta). Lisäksi kirjasto tarjoaa kaksi elokuvapalvelua (Viddla, Kirjastokino), musiikkiesityksiä (Medici.tv Edu) ja kolme eri musiikkipalvelua (Naxos Music Library, Naxos Music Library Jazz ja Naxos Music Library World).

Lasten ja nuorten kirjastotyö

Loviisan kirjasto järjestää lapsille erilaisia satutuokioita, kirjavinkkauksia, lukukoiratoimintaa, työpajoja ja muita tapahtumia, jotka tukevat oppimista ja lukemisen iloa eri ikäryhmissä. Pääkirjastossa järjestetään vuosittain kaksi erityisesti lapsille ja nuorille suunnattua näyttelyä, joiden tavoitteena on herättää kiinnostusta kirjallisuuteen ja kulttuuriin visuaalisuuden ja elämyksellisyyden kautta. Helmikuussa toteutetaan myös Lasten kulttuuriviikkoihin sisältyvä kirjaston elämyshuone, jossa on tänä vuonna viidakoteema. Avoimien tapahtumien lisäksi kirjasto tekee tiivistä yhteistyötä koulujen, varhaiskasvatuksen ja eri sidosryhmien kanssa ja järjestää ryhmille omia tapahtumia.

Kiitos, kun luet lapselle -kirjakassit

Loviisan ja Lapinjärven kirjastot ovat kehittäneet yhdessä Kiitos, kun luet lapselle -kirjakassit, joita jaetaan Loviisan ja Lapinjärven alueen neuvoloissa 0-, 2- ja 4-vuotiaille lapsille. Kirjakassi sisältää lapsen ikätasolle sopivan kirjan sekä lukemiseen ja kirjastoon liittyvää materiaalia, joka innostaa perheitä lukemaan yhdessä.

Yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa

Varhaiskasvatuksen toiminnan tukena toimii Pikku Kulttuuripolku, joka tuo taiteen lähelle lapsia taidesalkkujen avulla. Salkut sisältävät esimerkiksi satu-, loru- ja riimimateriaaleja, jotka tukevat lasten kielellistä ja kulttuurista kehitystä. Salkut ovat varattavissa ja lainattavissa pääkirjastosta. Varhaiskasvatuksen ryhmät vierailevat aktiivisesti kirjastoissa, ja heille kerätään aineistoa eri teemoista henkilökunnan toiveiden mukaan.

Yhteistyö esi- ja perusopetuksen kanssa

Yhteistyö sisältää muun muassa vierailuja kouluissa, oppilaiden kirjastokäyntejä sekä Loviisan kulttuuripolun ja Loviisan lukupolun toteutusta:

- **Esikoululaisten kirjastokäynnit:** Kaikki esikouluikäiset lapset pääsevät tutustumaan kirjaston maailmaan ja palveluihin.
- **Kirjavinkkaukset kaikille 3. ja 8. luokille:** Oppilaat saavat innostavia lukuvinkkejä, jotka tukevat heidän lukutaitoaan.
- **Tiedonhakuopastukset kaikille 7. luokille:** Nuorille tarjotaan tärkeää tietoa tiedonhausta, lähdekritiikistä ja kirjaston hyödyntämisestä opiskelussa.

Kirjasto lähettää kouluille säännöllisesti uutiskirjeen, jossa kerrotaan kirjaston ajankohtaisista tapahtumista ja palveluista. Kirjasto on lisäksi suosittu TET-harjoittelupaikka, joka tutustuttaa työelämään lukuisia koululaisia vuodessa.

Tapahtumat ja näyttelyt

Kirjasto järjestää erilaisia tapahtumia monipuolisesti eri kohdeyleisöille. Vuonna 2025 järjestetään **muun muassa** lasten kirjakahvila keväällä ja syksyllä, uutistenlukutyöpajoja sekä nuorten vaalitapahtuma (kuntavaalit 2025). Sagobutiken-satupajat jatkuvat Svenska Kulturfondenin tuella. Huhtikuussa vietetään lukuviikkoa ja toukokuussa Helle-päivää erilaisin tapahtumin. Lokakuussa järjestetään jälleen Kirjaston yö.

Kirjasto tekee yhteistyötä **muun muassa** kulttuuri-, nuoriso-, kulttuurimatkailu- ja hyvinvointipalvelujen kanssa erilaisilla teemaviikoilla ja tapahtumissa. Kirjasto on mukana lasten kulttuuriviikoilla erilaisin tapahtumin, ja kesällä ja syksyllä osallistutaan **muun muassa** Taiteiden yöhön, Loviisa Pride -

tapahtumaan, Loviisan juhlatviikoihin ja vanhusten viikon tapahtumiin. Yhteistyössä Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry:n kanssa jatketaan Loviisan kirjakahvilan suosittuja kirjailijavierailuita.

Pääkirjastossa on näyttelytila, jossa järjestetään erilaisia näyttelyitä läpi vuoden. Näyttelytila on varattavissa maksutta asiakkaiden omia näyttelyitä varten.

Viestintä ja markkinointi

Kirjasto käyttää viestinnässään eri kanavia suomeksi ja ruotsiksi, mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan myös muilla kielillä. Viestintäkanavina käytetään kaupungin verkkosivuja, Helle-Finna-sivustoa, Facebookia, lehdistötiedotteita, kouluille lähetettävää sähköistä uutiskirjettä sekä kirjaston sähköistä näyttöä. Vuonna 2025 on tarkoitus ottaa käyttöön useampia sosiaalisen median kanavia resurssien mukaan. Painettuja materiaaleja ovat **muun muassa** erilaiset esitteet, lomakkeet, julisteet, kassit, kirjanmerkit, tarrat ja flyerit. Viestintään ja markkinointiin käytettävää työaikaa lisäävät Loviisan kaupungin käynnissä ja vielä tulossa olevat viestintään ja markkinointiin liittyvien palvelujen kilpailutukset. Myös kaupungin tuleva brändiuudistus huomioidaan kirjaston viestinnässä.

Hankkeet

Kirjasto on hakenut ja saanut vuosille 2025–2026 Aluehallintoviraston hankerahoitusta nuorille suunnattua Tulevaisuuden tekijät -demokratiahanketta varten. Hankkeen tavoitteena on parantaa nuorten osallisuuden ja toimijuuden kokemusta sekä tietoisuutta erilaisista tavoista vaikuttaa ympäröivään yhteiskuntaan. Hanke toteutetaan yhteistyössä kaupungin nuoriso- ja hyvinvointipalvelujen sekä yläkoulujen ja lukiodien kanssa. Hanketta luotsaa suunnittelija Jaana Laaksonen.

Toimipisteet ja tilat

Loviisan kirjastopalveluihin kuuluu viisi toimipistettä: Loviisan pääkirjasto, Liljendalin, Pernajan ja Tesjoen lähikirjastot sekä kirjastoauto.

Aineiston lainaamisen lisäksi kirjastojen tiloja voi käyttää opiskeluun, työskentelyyn, vapaaseen oleskeluun ja erilaisiin kokouksiin. Vaalien aikaan lähikirjastot ja kirjastoauto toimivat myös ennakkoäänestys- ja/tai vaalipäivän äänestyspaikkoina.

Pääkirjasto

Pääkirjasto sijaitsee väliaikaisissa vuokratuissa tiloissa Loviisan alakaupungissa. Tilat ovat ahtaat, ja tilanpuutteen vuoksi kokoelmat jäävät suppeiksi. Sekä asiakkaille että henkilökunnalle työskentelytilaa on liian vähän. Tällä hetkellä pääkirjastossa on kaksi asiakkaiden varattavissa olevaa pientä työskentelyhuonetta. Pysäköintipaikkoja on niukasti. Esteettömyys ei tiloissa toteudu.

Vuonna 2025 pääkirjaston vuokrasopimus uusitaan, ja tavoitteena on saada henkilökunnalle lisää työskentely- ja varastotilaa saman kiinteistön alueelta. Lisäksi henkilökunnalle hankitaan sähköpöydät.

Uuden pääkirjaston suunnittelu jatkuu kirjastohanketyöryhmässä.

Tesjoen lähikirjasto

Tesjoen kirjasto sijaitsee vuokratuissa tiloissa vuonna 1992 valmistuneessa rakennuksessa, joka on ikäänsä nähden suhteellisen hyvässä kunnossa. Sisälämpötila on kesäisin liian korkea, koska toimivaa ilmastointia ei ole. Vuonna 2025 tavoitteena on saada tilaan ilmalämpöpumppu, joka tekisi kirjastossa oleskelun ja työskentelyn siedettävämmäksi sekä henkilökunnalle että asiakkaille. Kirjastossa on riittävä määrä kalusteita, mutta jotkut niistä ovat kuluneita ja epäkäytännöllisiä. Vuonna 2025 vaihdetaan 2–4 kuvakirjahyllykköä uusiin pyörällisiin hyllyköihin.

Tesjoen kirjasto sijaitsee kylän keskeisellä paikalla, ja läheiset koulut ja jonkin verran myös päiväkotikäyttävät säännöllisesti kirjastoa. Kirjastossa kokoontuu viikoittain neulekerho, ja myös paikalliset yhdistykset käyttävät kirjaston tiloja. Asiakkaiden käytössä on lisäksi tietokone, tulostin sekä kopiokone. Tesjoen kirjasto toimii myös asiamiespostina, ja tällä hetkellä yli puolet asiakkaista käyttää postin palveluita.

Liljendalin lähikirjasto

Liljendalin kirjasto on ainoa Loviisan kirjaston toimipisteistä, joka toimii sitä varten suunnitellussa kirjastorakennuksessa. Kirjasto on rakennettu Liljendalin Sävträskiin vuonna 1989. Kirjaston välittömässä läheisyydessä sijaitsee Sävträskin ala-aste, joka käyttää kirjastoa viikoittain.

Kirjaston ikä alkaa näkyä rakennuksen korjaustarpeissa, näkyvimmit viat ovat rappauksen lohkeileminen sekä ikkunankarmien lahoaminen. Henkilöstön wc-tiloissa on myös epäily vesivahingosta. Kiinteistön korjaustarpeista tehdään yhteistyötä tilapalvelujen kanssa. Kirjastossa ei ole ilmastointia, ja kesäisin kirjastossa on liian kuuma työskennellä. Vuonna 2025 tavoitteena on saada tilaan ilmalämpöpumppu, joka tekisi kirjastossa oleskelun ja työskentelyn siedettävämmäksi sekä henkilökunnalle että asiakkaille.

Suuri osa kalusteista on hankittu kirjastoon 80-luvulla, ja vuosien käyttö näkyy kalusteiden pinnoissa. Vuonna 2025 asiakkaille suunnattu tietokonepöytä vaihdetaan joko matalampaan tai säädettävään pöytään. Kartoitetaan myös mahdollisuus hankkia kirjastolle muita uusia kalusteita sekä asiakkaiden toiveesta pieni kahvikone.

Pernajan lähikirjasto

Pernajan lähikirjasto toimii vanhassa rakennuksessa, joka valmistui vuonna 1907. Rakennuksessa on toiminut vuosien mittaan köyhäintalo, kunnankanslia, asuntoja ja lopulta myös kirjasto. Koska rakennusta ei ole alun perin tarkoitettu kirjastoksi, se koostuu monista pienistä huoneista. Kirjastossa ei ole ilmastointia, joten kesäisin sisälämpötila nousee usein yli 30 asteeseen. Vuonna 2025 tavoitteena on saada tilaan ilmalämpöpumppu.

Kirjaston tilat kaipaavat kunnostusta. Muutama vuosi sitten rakennuksessa tehtiin putkiremontti, mutta ongelmia putkien kanssa on edelleen. Korjaustarpeista tehdään yhteistyötä tilapalvelujen kanssa. Kirjaston kalusteet ovat suurelta osin vanhoja ja niiden kunto vaihtelee. Vuonna 2025 kartoitetaan, mitkä kalusteet tarvitsee uusia ensimmäisenä.

Kirjaston asiakasmäärä on vähentynyt asiamiespostin lopetettua kesällä 2023, mutta monet vakioasiakkaat asioivat kirjastossa useamman kerran viikossa. Kirjastoa käytetään tapaamispaikkana, ja kerran kuussa kirjastossa kokoontuu kylän käsityökerho. Tiloja käytetään myös erilaisten yhdistysten kokouksiin.

Kirjastoauto

Kirjastoauto kiertää ympäri Loviisaa neljänä päivänä viikossa. Pysäkit sijaitsevat lähinnä Loviisan maaseudulla sekä päiväkodeissa ja kouluilla. Kesällä 2024 kirjastoauton aikataulua päivitettiin poistamalla tyhjiä pysäkkejä ja lyhentämällä liian pitkiä seisoma-aikoja. Kesällä 2025 aikataulua tarkastellaan uudelleen asiakaspalautteen ja käyttömäärien pohjalta.

Syyskuussa 2024 kirjastoauto vaurioitui käyttökelvottomaksi, ja noin puolet sen aineistosta jouduttiin poistamaan. Vaurioituneen auton tilalle saatiin Kotkasta lainaan kirjastoauto, joka otetaan käyttöön kevään 2025 aikana. Aineistoa hankitaan ja täydennetään vuoden mittaan.

Henkilöstö

Kirjastopalvelujen viidessä eri toimipisteessä työskentelee vuoden 2025 alussa yhteensä 11 henkilötövuotta. Pitkään jatkuneen henkilöstövajauksen jälkeen saamme tänä vuonna vakinaistaa määräaikaisten kirjastoavustajan tehtävän kirjastovirkailijan tehtäväksi heinäkuusta alkaen. Henkilöstölle tarjotaan säännöllisesti täydennyskoulutusta ja heitä kannustetaan kehittämään osaamistaan. Kehityskeskustelut pidetään vuosittain. Työhyvinvointiin ja työssä viihtymiseen panostetaan.

Edustus

Loviisan kirjaston henkilökuntaa toimii aktiivisesti eri kirjastoalan verkostoissa ja työryhmissä.

Edustus Helle-kimpan työryhmissä:

Johtoryhmä: Hanna Lindroos

Työvaliokunta: Hanna Lindroos

Kuvailutyöryhmä: Harriet Lill-Smeds

Kokoelmatyöryhmä: Emma Lahtinen

Helle-Junior-ryhmä: Jasmin Lustig

Muu edustus:

Uudenmaan lasten ja nuorten kirjastotyön verkosto: Jasmin Lustig

E-kirjaston suomenkielisen aineiston valintaryhmä: Emma Lahtinen

Loviisan kaupungin kirjastohanketyöryhmä: Hanna Lindroos